

ทางออกเพื่อความมั่นคงในอาชีพของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

Solutions to A Career Stability of Rubber Plantation's Farmers

ดร.ชูชาติ ตันอังสนากุล* และดร.วรรณดี สุทธิธารากร**

Dr. Choochart Tanangsnakool and Dr. Wandee Sutthinarakorn

* ศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจปัญหาของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา จากการรับฟังปัญหาในภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ เพื่อให้เข้าถึงปัญหาที่แท้จริงของเกษตรกร และเสนอทางออกในการแก้ไขปัญหาต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติและจัดทำข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายต่อรัฐบาล กลุ่มเป้าหมายคือเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในภาคเหนือ ภาคตะวันออก ภาคใต้ รวม 116 คน และเกษตรกรผู้เข้าร่วมฟังการวิพากษ์ผล 150 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม และการรับฟังความคิดเห็นในเวทีสาธารณะ ข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรทั้ง 3 พื้นที่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้เผชิญกับราคาผลผลิตตกต่ำ (Mean = 4.31, 4.76, 4.63) และต้นทุนการผลิตสูง (Mean = 3.84, 3.96, 3.87) ทั้งยังเผชิญกับการถูกเอารัดเอาเปรียบจากภาคการตลาด ความต้องการของเกษตรกรคือการแก้ไขปัญหาที่ชัดเจนของรัฐบาลในการส่งเสริมให้เกษตรกรได้สามารถพึ่งพาตนเอง โดยมีความรู้ในอาชีพทั้งการผลิต การตลาด และการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการแปรรูปวัตถุดิบยางพารา ข้อเสนอแนะต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติเพื่อเป็นแนวทางในเชิงนโยบายคือเปลี่ยนเป้าหมายจากการส่งออก สู่ตลาดภายใน โดยใช้แนวทางส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการผลิต การเป็นผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแปรรูปขนาดเล็กและขนาดกลาง โดยอาศัยความร่วมมือจากองค์กรเอกชนรายใหญ่ สถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้

ต่างๆ ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรในระบบกลุ่มหรือสหกรณ์การเกษตร

คำสำคัญ: เกษตรกร ยางพารา ความมั่นคงในอาชีพ

Abstract

This research aimed to examine problems of the rubber plantation's farmers in Northern, Central and Southern parts of Thailand and propose the solutions to the National Farmers Council in order to come up with policy suggestions to the government. The target groups of the study included farmers who grew rubbers in the North, East and South of 116 and farmers who participated in a public hearing of 150. Research instruments used were questionnaires and a space in a public hearing open for problem-related farmers. The quantitative data were then analyzed with the statistical Mean and Standard Deviation, while a content analysis was used for the qualitative data.

The findings revealed that the farmers from three regions encountered the continuous decrease in price for their products (Mean = 4.31, 4.76, 4.63) in the middle of a high production cost (Mean = 3.84, 3.96, 3.87) and were oppressed by the external market sectors when selling their products to. Thus, the farmers demanded the concrete solutions to these problems from the government. So, they could be more self-reliant, becoming more knowledgeable in their career in terms of production, marketing and

creating a value added to rubber-processed and related products. The proposed suggestions drawn from the study for the National Farmers Council were to alter a goal in export to a domestic market by enhancing all possible alternatives to equip rubber farmers with knowledge of production, entrepreneurship and small and medium industries. To achieve this, there should be a collaborative action taken from large private organizations or enterprises, education institutions and various learning resources in order to strengthen the farmers in a form of group system or agriculture cooperatives

Keywords: Farmers, Rubbers, Career Stability

ความสำคัญของปัญหา

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้จากการจำหน่ายยางวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ยางถึง 529,977 ล้านบาท ในพื้นที่ที่กรีดยางได้ 15.1 ล้านไร่ (ศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางไทย, 2557) การผลิตยางพาราก่อให้เกิดการจ้างงานในภาคเกษตรกว่า 6 ล้านคนและการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมกว่า 200,000 คนในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาราคาจำหน่ายผลผลิตดิบโดยอย่างต่อเนื่อง ก่อนประสบปัญหาทางด้านราคาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 เป็นต้นมา แต่กระนั้นก็ตามการขยายพื้นที่ปลูกยางยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องยางพาราเป็นพืชส่งออกที่ประเทศผู้ซื้อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูป ขณะที่การจำหน่ายของไทยส่วนใหญ่ยังเป็นวัตถุดิบ รายได้จากการจำหน่ายจึงไม่สูงเหมือนการผลิตเพื่อแปรรูป ซึ่งการเติบโตทางด้านราคาอย่างต่อเนื่องในอดีตมีผลให้เกิดการขยายพื้นที่การผลิตครอบคลุมในทุกภาคของประเทศไทย ภาวะผันผวนทางด้านราคาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันทำให้เกษตรกรเดือดร้อน ซึ่งตลอดระยะเวลาของการปลูกพืชยางพารา มีการเติบโตในเรื่องปริมาณพื้นที่และจำนวนผลผลิต รวมไปถึงมูลค่าผลผลิตที่จำหน่ายได้ แต่ตลาดยางพารายังคงเป็นตลาดของผู้ซื้อไม่ใช่ผู้ขาย (อาชีวนันท์ แกสมาน, 2556) ส่งผลให้เกษตรกรขาดความมั่นคงในอาชีพ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. สืบหาปัญหาของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราจากการรับฟังปัญหาในภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ เพื่อให้เข้าถึงปัญหาที่แท้จริงของเกษตรกร
2. เสนอทางออกในการแก้ไขปัญหาต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติและจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อรัฐบาล

การทบทวนเอกสาร

ข้อมูลพื้นฐานยางพารา ประเทศไทยปลูกยางพาราในช่วงแรก (พ.ศ. 2443 - 2503) เป็นพันธุ์พื้นเมือง ปลูกร่วมกับไม้ผลและพืชผักอื่นๆ ในบริเวณเชิงเขาและที่ราบเชิงเขา เรียกว่า “ป่ายาง” โดยเมล็ดพันธุ์จะนำมาจากประเทศมาเลเซีย ประเทศไทยได้พัฒนาการทาสวนยางพาราให้เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ โดยจัดตั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการทำสวนยางพาราเพื่อดำเนินการวิจัย ส่งเสริม และพัฒนา ทำให้พื้นที่ปลูกยางพาราขยายตัวอย่างต่อเนื่องจาก 7 ล้านไร่ ในปี พ.ศ. 2503 เป็น 18,461,231 ไร่ ในปี พ.ศ. 2554 โดยมีพื้นที่กรีดยางได้จำนวน 15,130,363 ล้านไร่ มีผลผลิต 3,862,996 ตัน ในปี พ.ศ. 2556(ศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางไทย, 2557) ขณะที่พื้นที่ยางพาราของโลกทั้งหมดรวม 66.03 ล้านไร่ มีผลผลิต 10.01 ล้านตัน ประเทศไทยจึงเป็นผู้ผลิตยางธรรมชาติอันดับหนึ่งของโลก ปัจจุบันพื้นที่ปลูกยางพาราของประเทศไทยเป็นสวนยางขนาดเล็กมีเนื้อที่ระหว่าง 2-50 ไร่ โดยมีขนาดของสวนเฉลี่ย 13 ไร่ (นณริฎ พิศลยบุตร, 2557) และส่วนใหญ่เป็นการปลูกลักษณะเชิงเดี่ยว ทำให้เกิดความเสี่ยงขณะที่ภาวะราคายางพาราคงต่ำ ประกอบกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญคือ อินโดนีเซีย และเวียดนาม มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า และมีแนวโน้มขยายพื้นที่การปลูกยางมากยิ่งขึ้น ยางพาราเป็นพืชอุตสาหกรรมที่สำคัญยิ่งของประเทศ มีบทบาทสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรไทย เนื่องจากมีการปลูกกันอย่างแพร่หลายทั้งประเทศ ปัจจุบันมีเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา แรงงานในโรงงาน ผู้ประกอบการใน

ธุรกิจยางพารา และบุคลากรภาครัฐ มากกว่า 6 ล้านคน กระจายอยู่ทั่วประเทศ ยางพาราจึงมีบทบาทต่อ เศรษฐกิจของประเทศ ยางพาราได้ก่อให้เกิด อุตสาหกรรมที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม การพัฒนา อุตสาหกรรมยางทั้งขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ก่อให้เกิด รายได้และผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้ประเทศ มากมาย เช่น อุตสาหกรรมถุงมือยาง อุตสาหกรรม การผลิตยางรถยนต์ เป็นต้น ในปี พ.ศ. 2555 ประเทศไทย สามารถทำรายได้จากยางวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ยาง 529,977 ล้านบาท (กระทรวงพาณิชย์, 2556)

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เสริมด้วยการวิจัยเชิงปริมาณเครื่องมือที่ใช้คือ เวทีชุมชน และแบบสอบถามเพิ่มเติมในเวทีชุมชน โดยเปิดเวทีรับ ฟังความคิดเห็นของเกษตรกรทั่วประเทศ จำนวน 3 ครั้ง คือ จังหวัดเชียงใหม่มีผู้นำเกษตรกรในพื้นที่ภาคเหนือ เข้าร่วม 48 คน จังหวัดตราด มีผู้นำเกษตรกรในพื้นที่

ตารางที่ 1 ปัญหาในการผลิตยางพาราของเกษตรกรภาคเหนือ

ปัญหาของการผลิตยางพารา	Mean	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ต้นทุนการผลิตสูง	3.84	.723	มาก	2
2. ราคาผลผลิตตกต่ำ	4.31	1.091	มาก	1

ปัญหาและความต้องการในเชิงลึกที่พบคือ ยังมี เกษตรกรอีกมากที่ใช้ที่ดินซึ่งไม่มีเอกสารสิทธิ์ในการ ปลูกยางพารา ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงการสนับสนุน ทรัพยากรจากภาครัฐ มีปัญหาขาดอุปกรณ์เครื่องมือ ในการแปรรูป ขาดความรู้ในการผลิตทำให้ต้นทุนในการ ผลิตสูง มีอุปสรรคจากการขนส่งน้ำยางไปยังแหล่งรับ ซื้อที่อยู่ไกล ขาดตลาดที่แน่นอน พ่อค้าคนกลางเอา รัดเอาเปรียบในด้านราคา ไม่มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทำให้ สินค้าไม่มีมูลค่าเพิ่ม ความต้องการของเกษตรกรคือให้

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเข้าร่วม 33 คน และจังหวัดพังงา มีผู้นำ เกษตรกรจากพื้นที่ภาคใต้เข้าร่วม 35 คน ผลการรับ ฟัง ความคิดเห็นนำไปสู่การวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและ คุณภาพ ข้อมูลจากแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนข้อมูลความคิดเห็นจากเวทีรับฟังความ คิดเห็นใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดย จัดเป็นหมวดหมู่ ให้ความสำคัญกับข้อความ (Text) ข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์นำเสนอเว็บไซต์วิพากษ์ผล ณ จังหวัด กระบี่ โดยมีเกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรม 150 คน พร้อม จัดทำข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ให้กับสภาเกษตรกรเพื่อ นำเสนอในเชิงนโยบายต่อรัฐบาล

ผลการวิจัย

1. ปัญหาที่ผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่ภาคเหนือ เผชิญระดับมากที่สุดคือ ราคาผลผลิตตกต่ำ (Mean= 4.31) และต้นทุนการผลิตสูง (Mean= 3.84)

ความรู้เกษตรกรในการผลิตผลผลิตคุณภาพและส่งเสริม ความรู้ในการแปรรูป และต้องการให้รัฐบาลมีนโยบาย การส่งเสริมยางพาราที่ชัดเจนและครบวงจร

2. ปัญหาที่ผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือระดับมากที่สุดคือ ราคาผลผลิตตกต่ำ (Mean= 4.76) และเผชิญในระดับมากที่สุดคือ ขาดตลาดที่แน่นอน (Mean= 4.27) ต้นทุนการผลิตสูง (Mean= 3.91) ขาดโรงงานรับซื้อยางพารา (Mean= 3.76) และ ขาดแหล่งรวบรวมยางพารา (Mean= 3.67)

ตารางที่ 2 ปัญหาในการผลิตยางพาราของเกษตรกรภาคตะวันออก

ปัญหาของการผลิตยางพารา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ราคาผลผลิตตกต่ำ	4.76	.614	มากที่สุด	1
2. ขาดตลาดที่แน่นอน	4.27	1.069	มาก	2
3. ประสบปัญหาต้นทุนการผลิตสูง	3.91	.765	มาก	3
4. ขาดโรงงานรับซื้อยางพารา	3.76	1.119	มาก	4
5. ขาดแหล่งรวบรวมยางพารา	3.67	1.137	มาก	5

ปัญหาและความต้องการในเชิงลึกคือ การเพิ่มพื้นที่การผลิตโดยไม่คำนึงถึงตลาด ผลิตภัณฑ์ขาดการแปรรูป ขาดสถานที่รวบรวมผลผลิต ขาดเงินทุนหมุนเวียน ขาดการส่งเสริมความรู้ในการผลิตและการรวมกลุ่มในการแก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงาน พ่อค้าคนกลางเอาเปรียบ ขาดการสร้างรายได้เสริมจากพืชอื่น เกษตรกรต้องการให้รัฐบาลมีนโยบายการส่งเสริมยางพาราที่ชัดเจนและครบวงจร สนับสนุนให้เกษตรกรได้เป็นเจ้าของกิจการการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพาราผ่านกลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตร

ส่งเสริมความรู้เรื่องการปรับปรุงดิน และระบบน้ำเพื่อการเกษตรการลดต้นทุนจากการใช้ปุ๋ยเคมีโดยเปลี่ยนไปเป็นปุ๋ยชีวภาพการปลูกพืชแซมเพื่อให้มีผลผลิตเพิ่มและรายได้เพิ่ม การลดต้นทุนการผลิตและการตลาด

3. ปัญหาที่ผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่ภาคใต้เผชิญมากที่สุดคือ ราคาผลผลิตตกต่ำ (Mean= 4.63) และเผชิญระดับมากคือ ประสบปัญหาต้นทุนการผลิตสูง (Mean= 3.97) ขาดตลาดที่แน่นอน (Mean= 3.77) และที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์ (Mean= 3.57)

ตารางที่ 3 ปัญหาในการผลิตยางพาราของเกษตรกรภาคใต้

ปัญหาของการผลิตยางพารา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ราคาผลผลิตตกต่ำ	4.63	.808	มากที่สุด	1
2. ประสบปัญหาต้นทุนการผลิตสูง	3.97	.904	มาก	2
3. ขาดตลาดที่แน่นอน	3.77	1.352	มาก	3
4. ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์	3.57	1.313	มาก	4

ปัญหาและความต้องการในเชิงลึกคือ เกษตรกรมองว่ารัฐบาลขาดความชัดเจนในการแก้ปัญหาเกษตรกรขาดการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม ขาดเงินทุนหมุนเวียน และขาดความรู้ในการผลิต รวมไปถึงขาดแคลนแรงงาน ต้องอาศัยแรงงานต่างชาติซึ่งมีค่าแรงสูง และที่สำคัญถูกเอาเปรียบของพ่อค้าคนกลาง ความต้องการของเกษตรกรคือ ความชัดเจนในเชิงนโยบายของรัฐบาลในเรื่องการสนับสนุนปัจจัยการผลิต การสร้างโรงงานแปรรูปยางพารา การบริหารจัดการเรื่องราคาผลผลิต มีแหล่งรับซื้อผลผลิต มีการจัดตั้ง

กองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร สนับสนุนความรู้ในการผลิต เช่น การลดต้นทุน การรวมกลุ่ม การตั้งโรงงานแปรรูปโดยเปิดโอกาสให้กลุ่มเกษตรกรเป็นเจ้าของ รวมทั้งความรู้ทางการตลาด

อภิปรายผล

1. จากปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำที่เกิดขึ้นเกิดจากปัญหาทั้งที่ควบคุมได้และควบคุมไม่ได้คือ ปัญหาที่ควบคุมไม่ได้คือความผันผวนของตลาดโลก ส่วนปัญหาที่ควบคุมได้คือ ปัญหาการบริหารจัดการการผลิตตั้งแต่การไม่ควบคุมปริมาณการผลิต ตรงข้ามกลับมีการ

ส่งเสริมการขยายปริมาณการผลิตในช่วงที่ราคาดีจนนำมาสู่ปริมาณที่มาก ซึ่งส่งผลต่อราคาในท้ายที่สุด แต่แม้ยางพาราจะมีราคาดีแต่สิ่งที่เกษตรกรสะท้อนในทุกพื้นที่ของการศึกษาคือเกษตรกรยังคงถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง

2. สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้เกษตรกรมุ่งเป้าไปที่การจัดการภาครัฐ ซึ่งหมายถึงรัฐบาลเป็นจำเลยสำคัญในการแก้ไขปัญหายางพาราซึ่งเป็นพืชหลักที่ทำรายได้ให้กับประเทศชาติเสมอมา แนวคิดของการพึ่งพารัฐจึงเป็นนัยของการปลูกพืชหลักของประเทศมากกว่าการพึ่งพาตนเอง

3. ข้อค้นพบของการศึกษาในครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าเกษตรกรหวงกลับสู่การพึ่งพาตนเอง โดยต้องการให้องค์กรภาครัฐสนับสนุนความรู้ในภาคการผลิต การแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่เกษตรกรเห็นว่าเป็นหนทางในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ โดยมีเป้าหมายที่การจำหน่ายภายในประเทศ ซึ่งยังมีพื้นที่รองรับผลผลิตที่มีจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในเชิงยุทธศาสตร์ต่อรัฐบาลในนามสภาเกษตรกรแห่งชาติคือ กำหนดวิสัยทัศน์ ของสร้างเมืองยางพาราบนฐานอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อการพึ่งพาตนเอง มีพันธกิจเพื่อนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์คือ

1. ยกระดับความสามารถในการผลิตและการตลาดเพื่อสร้างความสามารถในการอาชีพของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

2. ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น

3. ส่งเสริมการพัฒนาเกษตรกรคุณภาพภายใต้การส่งเสริมของหน่วยงานและบุคลากรภาครัฐที่มีคุณภาพ

4. กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นให้มีบทบาทในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมแปรรูปด้วยองค์กรและสถาบันชุมชน

5. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบต่างๆ เช่น สหกรณ์ สถาบันเกษตรกร หรือเครือข่ายเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนที่เข้มแข็ง และสร้างอำนาจในการต่อรอง

6. ส่งเสริมการเติบโตของเศรษฐกิจประเทศโดยการพัฒนาภาคธุรกิจส่งออกที่ควบคู่ไปกับเศรษฐกิจชุมชนเพื่อการพึ่งพาตนเองที่มั่นคง โดยขับเคลื่อนการตลาดต่างประเทศและตลาดในประเทศ

7. ส่งเสริมการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมอย่างให้มีมูลค่ามากขึ้น

8. ส่งเสริมให้ประชาชนในประเทศใช้ผลิตภัณฑ์ยางของไทย

เป้าประสงค์ที่สำคัญคือ สร้างความมั่นคงทางรายได้ให้กับเกษตรกร ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตยางพารา สนับสนุนการผลิตวัตถุดิบที่มีคุณภาพ และพัฒนาระบบการตลาด เพื่อสนับสนุนให้มีการเพิ่มมูลค่ายางธรรมชาติโดยแปรรูป และนำยางธรรมชาติมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยางเพิ่มขึ้น เพิ่มการใช้ผลิตภัณฑ์ยางในประเทศ และเพิ่มช่องทางการส่งออก รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มความสามารถขององค์กรหรือสถาบันเกษตรกรให้เป็นกำลังเข้มแข็งในอุตสาหกรรมแปรรูปฐานกลาง ที่เชื่อมโยงกับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยางให้สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ยางไทยที่มีคุณภาพ ตลอดจนพัฒนาให้ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมยางของภูมิภาค

กลยุทธ์ของการดำเนินการให้บรรลุเป้าคือ การผลิตพึ่งตนเอง สร้างตลาดจากความร่วมมือภายใน เป้าหมายคือยกระดับรายได้ของเกษตรกร และสร้างรายได้จากการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ แนวทางที่เป็นรูปธรรมคือ

1. ในระยะสั้น บริหารจัดการการผลิตด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราเพื่อเป็นข้อมูลในการผลิต ส่งเสริมอาชีพเสริมในแปลง โดยตัดยางพาราบางส่วนออกและปรับให้เป็นพื้นที่ปลูกพืชแซม โดยเลือกให้เหมาะกับสภาพภูมินิเวศ รวมทั้งปรับโครงสร้าง

การผลิตในการปลูกยางพารา โดยปรับจากจากการระบบเชิงเดี่ยวเป็นระบบแบบผสมผสาน เช่น กาแฟ มะขามป้อม โกโก้ สะตอ เนียง ต้นเหรียง จำปาตะ สมุนไพร ฯลฯ ตามความต้องการของเกษตรกรในแต่ละพื้นที่ จัดทำพื้นที่แบ่งเขต (Zoning) จำแนกแปลงใหญ่ แปลงขนาดกลาง ขนาดเล็กเพื่อพิจารณากำลั้งในการผลิต

2. ในระยะยาว ส่งเสริมการแปรรูปเกษตรอุตสาหกรรม โดยผลิต ยางเครป-ยางแผ่น ยางแท่ง ยางแผ่นรมควัน ผลิตน้ำยางข้น ผลิตผลิตภัณฑ์จากยางธรรมชาติที่ใช้เทคโนโลยีไมซ์ชันนิกเช่น ยางวง รองเท้าบูธ ตุ๊กตายาง ยางแผ่นสนามฟุตบอล ส่งเสริมอุตสาหกรรมล้อยาง อุตสาหกรรมจากยางธรรมชาติ เช่น ถูมือยาง พัฒนาบุคลากรรัฐ เอกชน อาชีวศึกษา เพื่อผนึกความร่วมมือในการขับเคลื่อนธุรกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยาง พัฒนาบุคลากรที่สามารถรับรองคุณภาพยางเพื่อการส่งออก เพื่อรองรับการเกิดโรงงานอุตสาหกรรมยาง รวมถึงพัฒนาตลาด มีการบริหารจัดการยาคยาง สร้างตลาดความร่วมมือ และรณรงค์การใช้ยางภายในประเทศ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงพาณิชย์. 2556. แนวโน้มการส่งออก. **วารสารสนย. TPSO Journal**. ปีที่ 3 ฉบับที่ 19 ประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2556.

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางไทย. 2557. **มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยาง**. (online) <http://www.rubbercenter.org/> สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2557

ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2557. **มูลค่าสินค้าการส่งออก**. (online) <http://www2.bot.or.th/> สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2557

นณริฎ พิศลยบุตร. 2557. **แนวทางการแก้ไขปัญหายางพาราอย่างยั่งยืน**. กรุงเทพฯธุรกิจ ฉบับวันที่ 14 กันยายน 2557.

อาชีชิน แกสมาน. 2556. **แนวทางแก้ปัญหาการค้ายางตกต่ำ – เกษตรกรทั่วไทย**. เดลินิวส์รายวัน ฉบับวันที่ 11 ตุลาคม 2556.

References

Ministry of Commerce. 2013. Trend of Export. **TPSO Journal**. 3 (19), February, 2013. (in Thai).

Resarch and Deveelopemt Centre for Thai Rubber Inductry. 2014. **Export Values of Thai Rubber Industry**. (online) <http://www.rubbercenter.org/>, 25 June, 2014. (in Thai).

Bank of Thailand. 2014. **Product Export Values**. (online) <http://www2.bot.or.th/>, 10 May, 2014. (in Thai).

Pisunbut, N. 2014. **The Guidelines of Sustainable Problem Solution in Rubber**. Bangkok biznews, 14 September, 2014. (in Thai).

Kasaman, A. 2013. **The Guidelines of Problem Solution in Rubber Crisis**. Dairynews, 11 October, 2013. (in Thai).